

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)

1/2 an 60 „ (30 lei)

1/4 an 30 „ (15 lei)

O lună 10 „ (5 lei)

In nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1:50 a doua
și a treia oară C. 1:20

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Sinodul diecezan din Gherla

a adus mai multe hotărâri importante, dintre cari reținem câteva: Se hotărăște unirea fondurilor de penzie și viduorfanale din toate diecezele unite și centralizarea administrației. Se vor face pașii de lipsă pentru unirea „Reuniunea de asigurare“ din toate diecezele provinciei metropolitane.

S'ar părea așadar, că în sfârșit se va ajunge la mult dorita centralizare a tuturor fondurilor de ajutorare a proptimei, și astfel, se va pune capăt, odată pentru totdeauna, separatismului, care exista, în special, în dieceza Gherlei.

Ceeace ne-a atras însă mai mult atenția este înțeleapta hotărâre asupra ajutorării văduvelor și a orfanilor de preoți.

Părinții sinodali, conduși, se vede, de principiul săătos: „Bis dat qui cito dat“, au hotărât, ca fiecare preot să colecteze în parohia sa, începând cu anul acesta până la întemeierea fondului provincial de pensie, după fiecare suflet cel puțin 20 fl., contribuind și comunitățile bisericesti în proporția averilor lor. In acest chip s'ar ajunge la o sumă de 110,000 coroane. Această deciziune să se execute numai decât prin protopopii districtuali, așa că în Decembrie să se poată distribui ajutorul colectat.

Nici că se putea o mai înțeleaptă hotărâre. Nu putem să lăudăm în deajuns înțelepciunea și practicitatea Părinților sinodali.

Câte neajunsuri de ale bisericicii noastre nu s'ar putea îndestulă, câte lipse nu s'ar putea acoperi prin ducerea în deplinire a astorfel de hotărâri!

Ni-ar plăcea mult, dacă această hotărâre s'ar și putea duce în deplinire între împrejurările grele de astăzi. S'ar șterge atâtea lacrimi, s'ar vindeca atâtea răni și s'ar alina atâtea dureri.

O astfel de hotărâre n'ar strica adusă în fiecare dieceză, ba peste tot pentru întreaga

provincie metropolitană în viitorul Conciliu Provincial.

Știrea aceasta îmbucurătoare o aflăm din numărul cel mai proaspăt al „Curierului Creștin“, foaia oficioasă a diecezei Gherla. Despre sinodul din 4 și 5 Sept. am fost publicat de altfel și noi începutul unui raport, a cărui continuare, te miri din ce cauză, nu ni-a mai trimis-o raportorul. Ori doară Gherlenii nu țin să informeze întreaga metropolia despre decurgerea unui sinod, ci se îndestulesc dacă știu numai ei ceea ce pertractate?

Situația.

Consiliul, suprem a debătut, în sfârșit, raportul prezentat Conferinței de Sir George Clark, dar până azi nu s'a răspândit nimic privitor la atitudinea Consiliului suprem față de

România.

In urma nouilor informații primite, prim-ministru generalul Văitoian, a declarat, că situația noastră s'a îmbunătățit, ceeace nu se poate înțelege decât astfel, că s'a dat satisfacție punctului de vedere românesc, atât în chestia teritorială cât și în cea de ordin politic și economic.

Turcia

a ajuns curând la formarea noului guvern în frunte cu Ali-Riza-Pașa, dar după proclamația dată de acesta, în care protestează contra oricărui amestec străin și amenință cu rezistență extremă, — se pare că aliații și cu deosebire Franța, nu văd cu ochi bun formarea noului guvern, așa că Turcia, dacă dorește pacea, va fi silită să recurgă în curând la altă formațiune de guvern.

In Rusia

dăinuiește aceiaș situație tulbură și nelămurită. Din proclamația Bolșevicilor și din convocarea celui de al șaptea Congres, se vede însă, că situația lui Lenin și Trozki e disperată, în fața succeselor

netăgăduite ale forțelor anti-bolșevice, cari se strâng mereu, ca un inel de fier.

Ce privește chestia orașului

Fiume

telegramele mai proaspete nu aduc nimic mai însemnat, decât vestea, că poetul d'Annunzio ar fi cedat comanda trupelor de ocupație generalului Cecherini.

O statistică

a candidaților partidului Național Român la Alegerile pentru Constituantă.

Am dat în numărul nostru popular o listă a candidaților partidului nostru din județele mai apropiate de noi.

Lipsindu-ne spațiul dăm acuma numai statistica acestor candidați după profesiune:

La adunarea deputaților sunt candidați: advocați 84, preoți 30, profesori 16, funcționari 7, publiciști 7, proprietari 6, învățători 4, economi 4, medici 3, ingineri 2, un diplomat un artist și un călugăr.

La senat sunt candidați: preoți 29, advocați 17, proprietari 11, medici 5, profesori 4, doi funcționari, doi învățători, doi generali și un comerciant.

Dintre blăjeni sunt următorii candidați: Dr. Iuliu Maniu deputat la Alba-Iulia, Dr. Izidor Marcu senator și Dr. Al. Nicolescu deputat la Blaj, Dr. Ioan Sâmpălean senator Murăș-Ludoș, Ioan I. F. Negruțiu senator la Cojocna, Dr. Octavian Prie deputat la Abrud, Dr. Ioan Coltor deputat la Uioara, Dr. Zenovie Păclișanu deputat la Iara, Dr. Ionel Pop deputat la Vinț și Al. Lupeanu deputat la Sângeorgiul de pădure.

Cronici sibiene.

Se fac ultimele retușări pe lista oficială a candidaților la deputație. Probabil, că deodată cu cronica aceasta se apară numele viitorilor patres patriae. Se va vedea atunci ce înseamnă așa zisele retușări. Mai ales pentru ceice au fost retușați. Căci deși se pare, că a retușa — vulgo a netezi — e un lucru mai mult de estetică, pentru

celce va fi retușat la nici un caz nu va fi indiferent, dacă a fost el ras din listă ori a fost deaproapele.

Di Maniu a luat laudabila hotărâre de a face un turneu electoral prin punctele mai însemnate ale Transilvaniei. Președintele C. D. R. voiește să lămurească opinia publică acasă la ea asupra situației și să indice seria aceea importantă a problemelor, cari își așteaptă rezolvirea dela viitorul parlament. In turneul acesta va fi însoțit de dl Goga, precum și de câteva personaje mai de seamă a politicianilor noștri. Drumul prin Ardeal al dlui Maniu promite a fi adevărat drum de triumf.

„Tărănimea“ ziarul partidului țărănesc spune în Nrul 3, că partidul numai așa va fi tare și puternic, dacă va fi condus de țărani. Asta o spuneam și noi mai de mult. Ce caută advocații și nădrăgarii în fruntea unui partid țărănesc? Dacă erau precauți dela început, nu ajungeau în împasul, în care sunt. Deci una din două. Ori predau ziarul și conducerea țărănilor, ori schimbă numele partidului. In cazul din urmă le recomandăm o numire potrivită. Anume să boteze partidul *partid pentru țărani*. In felul acesta li-se dă posibilitatea și domnilor să stea în partid, iar țăranul știe în care prăvălie să intre, când vine în Sibiu la partid.

Un candidat de senator se plângea, că procedura alegătorilor este cât se poate de păcătoasă. De ce nu s'am satorit zilele de alegeri atât pentru deputați cât și pentru senatori pe unul și acelaș termen? Senatorii au rămas astfel într'o condiție mai inferioară față de deputați, deși după natura lucrurilor sunt de-o condiție mai superioară.

Senatorii mai sunt și în primejdia de a veni din turneul penru agitație electorală cu cel puțin patru coaste rupte. Inchipuiți-Vă, că azi pleacă deputatul în turneu, peste 3 zile senatorul. Publicul alegător, atât de puțin dedat cu alegerile dietale, dar aderent necondiționat al disci-

plinei de partid, va crede, că senatorul sosit la fața locului cu trei zile mai târziu, umblă să răstoarne pe cel dintâi. Și conflictul e gata. Înțeleg conflictul între miile de alegători și între unul singur, care e senatorul, care începe ași teme coastele de pe acum.

Situația e într'adevăr grozavă. Am și chemat la o grabnică anchetă pe câțiva pricepători, cari privitor la procedura electorală au ținut să dea câteva soluțiuni de ocazie. Iată-le: — Candidații de ambele staluri — deputați și senatori — să fie constrânși a se prezenta în cercurile electorale în aceeași uniformă: Șapcă roșie, căput gaiben, pantaloni vineți.

La șapeă să aplice fiecare inscripție distinctă — pentru senat, pentru Cameră.

Asta pentru publicul electoral, care știe ceti.

Cât pentru celalalt, care nu cunoaște cartea decât din auzite, să se trimită herolzi cu steag alb înainte, cari să vestească, că vin doi, cari vreau aceeași lucru — fericirea poporului. — Deci primiți-i cu ovații și nu cu ouă elocite.

E o soluție bună și cred, că practicabilă. Rămâne, ca cei în fruntea partidului să poarte grija, ca să nu se furișeze în uniformă oficială și vre-un individ, care să nu încapă acolo. Ca nu cumva publicul să-l apostrofeze:

— După piele ești leu, dar îți cunoaștem — glasul.

Cronicar.

Numărul elevilor dela Institutele de învățământ și de creștere din Blaj.

Institute de învățământ:

Seminarul teologic:

Din Arhidieceză	52
» dieceza Orăzii	14
» » Lugojului	7
» » Gherlei	1
laolaltă	74

Școala normală:

	băieți	fete	laolaltă
cl. I.	16	12	28
cl. II.	8	8	16
cl. III.	9	13	22
cl. IV.	13	1	14
laolaltă	46	34	80

Liceul de băieți:

cl. I.	156
cl. II.	94
cl. III.	70
cl. IV.	59
cl. V.	50
cl. VI.	63
cl. VII.	52
cl. VIII.	41
laolaltă	585

Liceul de fete:

cl. I.	57
cl. II.	41
cl. III.	54
cl. IV.	34
cl. V.	11
laolaltă	197

Școala primară de aplicație:

elevi	45
laolaltă	45

Școala primară de stat:

	băieți	fete	laolaltă
cl. I/a.	64		64
cl. I/b.	51	14	65
cl. II.	50	20	70
cl. III.	40	16	56
cl. IV.	30	17	47
cl. străinilor	59	50	109
	294	117	411

Școala ucenicilor de meserii și de negoț:

elevi	63
laolaltă	63

Numărul total al elevilor dela toate institutele de învățământ din Blaj: . . . 1505

Institute de creștere:

Seminarul teologic 74

	băieți	fete	laolaltă
Orfelinatul	140	60	200
Orfanotrofiul orfanilor de de preoți și învățători	10	6	16
Intern. Vancandebăieți	150		150
Intern. Vancandefete		78	78
Intern școlii Normalee	40		40

Numărul total al alumnilor dela toate institutele de creștere din Blaj: băieți 414, fete 144 laolaltă 558

Lupta electorală.

Primim următoarea telegramă:

»In județul Târnava mică partidul național român dominează situația pe toată linia. — Sunt contra candidați. — Partidul nostru încă din timpuri de pace e bine organizat și cu o bună școală politică. Incercări de desbinare nu s'au făcut fiind orice contra acțiune zădarnică. — Duminecă în 12 Octomvrie dl Romul Boilă, șeful resortului de comunicație, candidatul cercului Dsânmărtin își va rosti vorbirea de program. Pentru acest scop se aranjează o adunare populară la care s'au anunțat zeci de mii de oameni. Astfel aceasta adunare promite a fi una dintre cele mai frumoase. Prefectul județului.»

Rugăm corespondenții ziarului nostru și pe toți cari ne trimit manuscrite spre publicare să scrie numai pe o față a hârtiei.

Informațiuni.

— **Instrăinarea fabricelor din Ardeal** ar fi cel mai dureros lucru. Aflăm cu multă bucurie, că Consiliul Dirigent este firm decis să nu se abată un singur pas dela programul naționalizării industriei din întreaga România Mare. Ziarul »Izbânda« a adus adecă știrea, că fabrica de sodă dela Uioara și a mințelor de fier dela Hunedoara ar fi fost cumpărate de către un consorțiu englez. Dl Popoviciu, șeful resortului industriei, a făcut o comunicație, din care se vede, că aceste fabrici, fiind întreprinderi particulare, pot să fie vândute pe piețele străine și deci sunt în afară de puțința intervenției autorităților noastre.

— **Un minister al higienei publice** au cerut medicii din Arad, constituiți într'o Asociație. Acest minister va trebui să fie condus de un medic profesionist.

— **Unificarea celor două biserici creștine?** Ziarul bulgar »Zara« anunță, că dl Venizelos, pentru a-și asigura sprijinul diplomatic al Vaticanului în chestiunile ce privesc Grecia, a propus Sf. Scaun unificarea bisericii ortodoxe cu cea catolică, sub autoritatea supremă a Papei. Ziarul adaogă, că în vederea unificării ambelor biserici creștine, au avut loc chiar tratative, dar că Patriarhia din Constantinopol a refuzat să se ralieze la propunerea dlui Venizelos.

— **Trupele sârbești evacuează Muntenegru.** Ostilitățile dintre Sârbi și Muntenegreni au încetat, în urma hotărârii luate de către adunarea națională.

Trupele sârbești au primit ordin să evacueze Muntenegru.

— **Veniturile Statului.** Situația financiară a Statului dela 14 Aprilie la 31 August 1919 se prezintă astfel: În această perioadă s'a încasat: 302.414.736 lei 42 bani; s'a cheltuit în aceeași perioadă de timp: 1.376.480.884 lei 42 bani. Deci încasările Statului față de cheltuelile necesare se prezintă cu un minus de 1.068.068.148 lei 44 bani.

— **Recoltă rea a Germaniei.** — În provinciile de est, recoita, conform știrilor oficiale, se prevede a fi rea. Oficiul Statului pentru aprovizionare, socotește că depozitul de cartofi nu va mai fi peste câteva săptămâni în măsură să aprovizioneze regulat orașele mari.

— **Complectarea rețelei de cale ferată** este intenția ministerului lucrărilor publice din București, pentru a pune vechiul regat în legătură cât mai lesnicioasă și rapidă cu Transilvania, Bucovina și Basarabia.

— **Cum se cheamă republica austriacă?** »Reichspost« publică o circulară confidențială a guvernului austriac către autoritățile administrative care ordonă trei numiri diferite pentru republica austriacă. În raporturile sale cu Antanta acest stat va trebui să se cheme Austria; în raporturile cu nouile state naționale Austria germană; iar în serviciile interne »Deutsches Alpenland« sau țara Alpilor germani.

Posta Redacției.

Păr. Teodor Hârșian din Chimitești și altora de aceeași părere cu Sf. Ss. Să ne credeți, încă odată trebuie s'o spunem, că nu posta e de vină, că nu ne putem încassa abonamentele, ci marea nepăsare a abonaților. Ziceți, că nu puteți face drumul de 40 de kilometri la Turda ori la Târgul Murăș numai să ne puteți trimite abonamentul. Nici nu o dorim aceasta, dorim numai ca să ni-l trimiteți ocazional, iar când treceți prin acele orașe să nu vă uitați nici de noi.

Năcazul nostru este tocmai acela, că atâția abonați dela sate, având afaceri pela orașe, unde primește posta bani, nu ni-ar trimite un singur ban pentru cât bun e în lume. Cum credeți deci Sf. Voastră, și ceilalți cari sunteți de aceeași părere, să putem exista cu toate acestea?

Dacă am fi numai noi, redactorii și colaboratorii, cari lucrăm în cinste ori aproape în cinste, din cel mai pur idealism (oare cari redactori din România-Mare o mai fac aceasta astăzi?), n'am zice nimica; dar este hârtia, tipografia, administrația, expediția și celelalte multe, cari nu sunt idealiste ca noi, ci foarte realiste, iară acestora le trebuie bani, banii pe cari îi cerem noi dela D.-Voastră, dragi cetitori.

Noi n'avem nici un fond la dispoziție din care să ne putem susține, n'avem nici un capital, nici un ajutor, trăim numai din puterile noastre proprii și astfel suntem avizați la abonații, cari însă nu ne prea trimit abonamentele.

Aceste, precum și articolul prim scris în această cauză, nu sunt lamentări, ci sunt constatări pure și dure-roase.

Rugare către băncile noastre.

Dirjecțiunea institutului de credit și economii »Albina« din Sibiu. roagă On. noastre institute de bani, la cari s'au făcut inscripții la noua emisiune de acții, să binevoiască a comunica de urgență optările anunțate la ele pentru a se putea stabili rezultatul definitiv al subscripțiunii și a se putea face repartizarea.

(103) 1 - 1.

APARE SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Numărul cenzurat de: Ioan Moldovan.